

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/18/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718202529
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5718202529.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou vo veci starostlivosti o maloleté deti V. M., nar. XX. XX. XXXX, a C. P., nar. XX. XX. XXXX, obdive v ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/9, Liptovský Hrádok, IČO: 00 634 786, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, deti matky C. P., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom U. U., a otca U. M., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Obec Č., v konaní o návrhu U. V., nar. XX. XX. XXXX a U. V., nar. XX. XX. XXXX, obidvaja trvale bytom M. G. XXX, na zrušenie ústavnej starostlivosti a zverenie maloletých detí do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, za účasti Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, takto

r o z h o d o l :

I. Súd z r u š u j e ústavnú starostlivosť nad maloletou V. M., nar. XX. X. XXXX, a maloletou C. P., nar. XX. X. XXXX, nariadenú rozsudkom Okresného súdu Martin, č. k. 20P/248/2014-57 zo dňa 24. 6. 2015.

II. Maloletá V. M., nar. XX. X. XXXX, a maloletá C. P., nar. XX. X. XXXX, sa z v e r u j ú do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom U. V., rod. M., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom M. G. XXX, a U. V., nar. XX. X. XXXX v G. U., trvale bytom P., ulica W. L. XX/XX, toho času bytom M. G. XXX, ktorí sú o p r á v n e n í maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

III. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej V. M. a maloletej C. P. výživným v minimálnom rozsahu, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov a podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov, vždy do 20. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30794536.

IV. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej V. M. a maloletej C. P. výživným v minimálnom rozsahu, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov a podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov, vždy do 20. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30794536.

X.. U. V. a U. V. sú p o v i n n í raz ročne podať súdu správu, vždy k 31. 12. každého kalendárneho roka, o maloletých deťoch, o ich zdravotnom stave, o ich vzdelávaní, osobitných potrebách a o úrovni záujmu rodičov o maloleté deti.

VI. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš p r e d l o ž í súdu dvakrát ročne, vždy k 31. 1. a 31. 7. každého kalendárneho roka, správu o výkone spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti maloletých.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovatelia podali na Okresný súd Martin dňa 17. 07. 2018 návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi V. M., nar. XX. XX. XXXX, a C. P., nar. XX. XX. XXXX, a na zverenie detí do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnili tým, že rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 20P/248/2014 zo dňa 24. 06. 2015 bola nad maloletými deťmi nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove Liptovský Hrádok. Jeden z navrhovateľov, U. V., je v uvedenom zariadení vychovávateľom, a tam sa s maloletými deťmi zoznámil. Spolu so svojou manželkou od novembra 2016 navštevovali maloleté deti v detskom domove. Deti tiež boli uvoľňované do ich rodinného prostredia, v dôsledku čoho sa medzi nimi vytvoril pozitívny vzťah. Navrhovatelia uviedli, že by chceli maloletým deťom vytvoriť rodinné prostredie, o čom sa s nimi aj rozprávali. Deťom sa tento návrh páčil. Navrhovatelia chcú naďalej udržiavať súrodenecký vzťah maloletých detí s ich staršími súrodencami M. a Y., ktorí sú rovnako umiestnení v detskom domove.
2. Uznesením sp. zn. 4P/95/2018 zo dňa 15. 11. 2018 Okresný súd Martin preniesol svoju miestnu príslušnosť na Okresný súd Liptovský Mikuláš z dôvodu, že maloleté deti sa od marca 2018 zdržiavajú u navrhovateľov, teda v obvode Okresného súdu Liptovský Mikuláš.
3. Podľa § 54 ods. 1 prvej vety zákona o rodine (ďalej len „ZR“), náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou.
4. Podľa § 55 ods. 3 ZR, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.
5. Podľa § 45 ods. 1 ZR, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.
6. Podľa § 45 ods. 8 ZR, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.
7. Podľa § 46 ods. 1 ZR, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.
8. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.
9. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.
10. Podľa § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.
11. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho

zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 o životnom minime, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 95,96 eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepĺnoleté dieťa, o nezaopatrené dieťa.

13. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

15. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

16. Rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 20P/248/2014-57 zo dňa 24. 06. 2015, právoplatným dňa 10. 07. 2015, bola nad maloletými deťmi V. M. a C. P. nariadená ústavná starostlivosť. Maloleté boli umiestnené do Detského domova Liptovský Hrádok a rodičia boli zaviazaní prispievať na ich výživu sumou minimálneho výživného. Dôvodom bolo, že rodičia nemali vytvorené vhodné bytové a finančné podmienky a nikto z príbuzných neprejavil záujem zabezpečiť starostlivosť o deti.

17. Z podaných správ kolízneho opatrovníka vyplýva, že navrhovatelia, manželka V.D., majú vyhovujúce bytové pomery, žijú v rodinnom dome v Kráľovej Lehote. Domácnosť je udržiavaná v čistote a poriadku. Maloleté deti V. a C. majú v dome zariadenú detskú izbu. Navrhovatelia vlastné deti nemajú, sú zapísaní v zozname žiadateľov o osvojenie. V minulosti absolvovali rôzne konzultácie a pohovory na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš. U. V. pracuje ako vychovávateľ v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, jeho manželka U. je riaditeľkou pobočky P. V. v Liptovskom Hrádku. Maloleté deti začali navštevovať ich domácnosť v rámci adaptačného procesu. Od marca 2018 sa deti nachádzajú v domácnosti navrhovateľov, navštevujú základnú školu v Liptovskom Hrádku. Obaja manželka majú dobrý zdravotný stav, s deťmi majú vytvorené vzájomné pozitívne citové väzby. Kolízny opatrovník vyjadril súhlas s podaným návrhom manželov, pretože poskytujú deťom všestrannú starostlivosť a bezpečné prostredie pre ich riadny vývin. Zo správy zo psychologického pohovoru zo dňa 12. 10. 2018 je zrejmé, že navrhovatelia majú osobnostné a morálne predpoklady pre vykonávanie spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti.

18. Podľa správy Obce Kráľová Lehota o povesti navrhovateľov zo dňa 06. 05. 2019 žijú manželka V. v spoločnej domácnosti už 25 rokov a v roku 2018 uzavreli manželstvo. Vedú usporiadaný život, majú slušné vystupovanie. V rodinnom dome majú vytvorené vyhovujúce podmienky pre starostlivosť o maloleté deti.

19. Dňa 06. 06. 2019 súd vo veci vykonal pojednávanie v neprítomnosti rodičov maloletých detí, ktorí sa písomne ospravedlnili a súhlasili s vykonaním pojednávania v ich neprítomnosti. Tiež súhlasili so zrušením ústavnej starostlivosti a so zverením ich detí do spoločnej náhradnej starostlivosti manželov V.. Vypočutá bola maloletá V. i maloletá C.. Deti sa zhodne vyjadrili, že chcú naďalej zostať bývať pri navrhovateľoch. Manželka zotrvali na svojom návrhu, uviedli, že maloleté deti všeobecne prosperujú. Kolízny opatrovník, Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok a prokurátor sa priklonili k návrhu a požiadali tomuto vyhovieť.

20. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že návrh manželov je opodstatnený, a preto mu vyhovel. Súd považoval za preukázané, že pominuli dôvody, pre ktoré bola nad maloletými deťmi nariadená ústavná starostlivosť. Maloleté deti žijú od marca 2018 v spoločnej domácnosti s navrhovateľmi, ktorí im zabezpečujú všetky potreby. Maloleté si riadne plnia povinnú školskú dochádzku a pri navrhovateľoch sa cítia dobre. Rodičia detí písomne súhlasili s tým, aby bola ústavná starostlivosť nad maloletou V. a C. zrušená, a tieto aby boli zverené do starostlivosti navrhovateľov. S tým súhlasili aj ostatní účastníci konania, nakoľko je to v najlepšom záujme maloletých detí. Z uvedených dôvodov súd podľa § 55 ods. 3 ZR, prihladajúc pritom na záujem detí, najmä ich citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia, zrušil nad maloletými deťmi nariadenú ústavnú starostlivosť, a na

základe podaného návrhu a vyjadrení všetkých účastníkov konania ich zveril do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov V.. Súčasne matku a otca zaviazal prispievať na výživu každého dieťaťa sumou minimálneho výživného, vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa, ktorá od 01. 07. 2019 predstavuje 28,79 eura mesačne. O tejto výške výživného bolo rozhodnuté s poukazom na § 62 ods. 3 ZR ako o minimálnej zákonnej výške výživného. Každý rodič je zo zákona povinný prispievať na výživu svojho maloletého dieťaťa aspoň v minimálnom rozsahu, bez ohľadu na to, aký má príjem a aké sú jeho majetkové pomery. Výživné sú rodičia povinní platiť vždy do 20. dňa každého kalendárneho mesiaca Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš. V zmysle § 45 ods. 9 ZR uložil súd Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš povinnosť predložiť dvakrát ročne správu o výkone spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti maloletých detí. Navrhovateľov zaviazal raz ročne podať správu o zdravotnom stave, vzdelávaní, osobitných potrebách detí a o úrovni záujmu rodičov o ne.

21. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Návrh na ich náhradu podaný nebol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.